

ПРОФЕСІЙНА СПІЛКА РОБІТНИКІВ
МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ

MARINE TRANSPORT WORKERS'
TRADE UNION OF UKRAINE

№ 01 - 025 від 09.03.2022 р.

Кабінет Міністрів України

Міністерство інфраструктури України

**Державна служба морського та
річкового транспорту України**

Професійна спілка робітників морського транспорту України (далі – ПРМТУ), що об'єднує близько 75-ти тисяч працівників морського транспорту України та є єдиною морською профспілкою в Україні, афілійованою Міжнародною федерацією транспортників (ITF), членською організацією Європейської федерації транспортників (ETF) звертається з наступним.

Україна є одним із світових лідерів за кількістю професійних моряків, які постійно працюють на судах в міжнародному торговельному судноплаванні.

За інформацію, наведеною у звіті «BIMCO/ICS Seafarer Workforce Report 2021»¹, станом на 2021 рік Україна займала шосте місце в світі за кількістю моряків, їх чисельність становила 76 442 особи, з яких більше 47 000 моряків є особами командного складу морських торговельних суден.

За інформацією Європейського агентства з морської безпеки (EMSA), українські моряки серед громадян держав, що не входять до складу ЄС, займають друге місце за кількістю осіб командного складу держав, що працюють на судах під прапорами держав – членів ЄС.

Загалом, на судах під прапорами держав – членів ЄС постійно працює понад 20 000 громадян України – моряків.

За неофіційною інформацією понад 150 тисяч громадян України мають діючі професійні документи, які надають право працювати на борту морських суден.

Щорічні надходження до економіки України у вигляді заробітної плати моряків перевищують чотири мільярди доларів США, що є вкрай важливим для підтримки економіки України.

Загалом, національна система підготовки, дипломування та забезпечення зайнятості моряків фактично формує самостійну підгалузь, в якій працює 16 морських вищих та професійно-технічних навчальних закладів, понад 30 закладів спеціальної та

1 <https://unctadstat.unctad.org/wds/TableViewer/tableView.aspx?ReportId=157422>

тренажерної підготовки моряків, більше ніж 700 служб найму та працевлаштування моряків.

Слід також звернути увагу, що за даними звіту «BIMCO/ICS Seafarer Workforce Report 2021» в світовому торговельному судноплавстві працює понад 198 тисяч громадян Росії.

Через санкції, впроваджені більшістю держав світу, головною мірою через значне обмеження авіаційного сполучення, для російських моряків значно ускладнені процедури заміни з метою початку їх роботи на судах. Окремими державами вже впроваджені санкції щодо суден, що перебувають у власності або експлуатуються компаніями, кінцевими бенефіціарними власниками яких є юридичні та фізичні особи Росії.

Таким чином, на цей час для українських моряків фактично утворюється «вікно можливостей» для отримання нових робочих місць у світовому торговельному судноплавстві, у тому числі за рахунок заміщення моряків – громадян Росії.

Необхідно також зазначити, що на момент початку військової агресії Росії проти України на іноземних судах перебувало понад 40 тисяч українських моряків, що утворює додаткові завдання із забезпечення державної підтримки моряків за кордоном.

В цих умовах, особливо важливим є завдання із забезпечення збереження зв'язку українських моряків та держави Україна, у тому числі в частині видачі морякам документів, необхідних для роботи на морських торговельних судах.

Враховуючи вищевикладене, **пропонуємо невідкладно забезпечити реалізацію наступних заходів державної підтримки сектору підготовки, дипломування та забезпечення зайнятості моряків:**

1. Внести зміни до законодавства України з метою надання відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації громадянам України – морякам, які направляються для роботи на морські торговельні судна за умови наявності у моряка таких документів:

1) документально підтвердженого стажу роботи на морських торговельних судах, здобутого до 24 лютого 2022 року;

2) кваліфікаційних документів моряка та посвідчення особи моряка, отриманих до 24 лютого 2022 року;

3) листа від судовласника або оператора судна про укладання з громадянином України – моряком трудового контракту для роботи на судні.

У якості суб'єктів подання звернення про надання відстрочки від призову можуть бути визначені суб'єкти господарювання України, що надають послуги з посередництва у працевлаштуванні за кордоном та які мають відповідну ліценцію.

2. Міністерству інфраструктури України, Міністерству оборони України, Державній службі морського та річкового транспорту України, Державній прикордонній службі України визначити:

1) порядок подання заяв суб'єктами господарювання, що надають послуги у працевлаштуванні за кордоном (крюінговими компаніями) в електронному вигляді та процедуру їх оперативного розгляду;

2) логістичні маршрути (коридори) для проїзду громадян України – моряків в напрямку Республіки Молдова та Румунії для подальшого слідування на судна авіаційним транспортом з аеропортів цих держав.

3. З метою забезпечення повного виконання обов'язків та зобов'язань України, визначених Міжнародною конвенцією про підготовку та дипломування моряків 1978 року, з поправками (далі – Конвенція ПДНВ):

1) визнати безстроковими терміни дії сертифікатів фахівця, виданих до 24 лютого 2022 року навчально-тренажерними закладами України на підтвердження проходження моряками обов'язкової підготовки, визначеної Конвенцією ПДНВ (виключно для тих напрямів підготовки, що не потребують проходження моряками повторної підготовки). Поінформувати про прийняте рішення Міжнародну морську організацію, морські адміністрації іноземних держав, об'єднання судновласників та операторів суден.

2) Визнати навчально-тренажерні заклади, розташовані в державах – членах ЄС та схвалені цими державами, такими, підготовка в яких відповідає вимогам Конвенції ПДНВ та законодавству України, для присвоєння звання особам командного складу морських суден або повторного підтвердження кваліфікації на новий термін².

3) Морській адміністрації України спільно з Інспекцією з питань підготовки та дипломування моряків:

- невідкладно відновити розгляд заяв моряків про повторне підтвердження кваліфікації на новий термін (Revalidation) за умови наявності схваленого стажу роботи на морських судах.

- забезпечити оформлення Підтверджень до диплому (Endorsement) на новий термін із застосуванням програмного забезпечення Інспекції (у тому числі мобільного застосунку «Кабінет Моряка») та внесення відомостей про видані документи до єдиного Державного реєстру документів моряків України (далі – ЄДРДМ).

- надати право дипломатичним та консульським установам України засвідчувати чинність Підтверджень до диплому (Endorsement), отриманих громадянами України – моряками через мобільний застосунок «Кабінет Моряка» після верифікації цих документів через ЄДРДМ.

4) Міністерству інфраструктури спільно з Морською адміністрацією невідкладно завершити розробку автоматизованої інформаційної системи у сфері підготовки та дипломування моряків України, розробка якої здійснюється за підтримки проєкту USAID/UK aid «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах/TAPAS».

5) Морській адміністрації України спільно з Департаментом консульської служби МЗС України та Професійною спілкою робітників морського транспорту України (ПРМТУ) забезпечити для громадян України – моряків, які станом на

2 *Запропонована практика схвалення морськими адміністраціями іноземних центрів з обов'язкової підготовки моряків є звичною практикою в світовому торговельному судноплаванні та використовується багатьма державами світу для спрощення процедур отримання моряками кваліфікаційних документів, необхідним для роботи на морських судах.*

24 лютого 2022 року перебували на морських суднах за межами України, організацію пунктів надання консультаційної та консульської допомоги, у тому числі з таких питань:

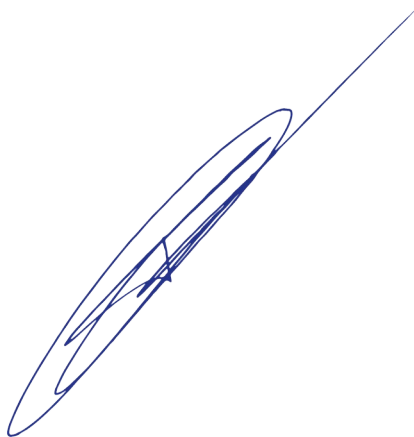
- надання допомоги у репатріації;
- продовження терміну дії посвідчення особи моряка, видача посвідчення особи моряка на новий термін;
- засвідчення кваліфікаційних документів моряків України;
- надання допомоги родинам громадян України – моряків, які вимушено тимчасово залишили територію України у зв'язку із воєнною агресією Росії.

Приміщення та необхідне матеріально-технічне забезпечення таких центрів може бути надано професійними спілками моряків в державах-членах ЄС.

Реалізація наведених вище пропозицій дозволить забезпечити:

- 1) збереження та подальший розвиток позицій України на ринку праці моряків у світовому торговельному мореплавстві з одночасним зниженням позицій Росії;
- 2) надходження грошових валютних коштів до економіки України у вигляді заробітних плат моряків, а також за надання послуг українськими кріюінговими компаніями;
- 3) збереження взаємозв'язку громадян України – моряків та держави Україна;
- 4) повне виконання Україною своїх обов'язків та зобов'язань як держави прапору.

Голова

Олег ГРИГОРІЮК